

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
จังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัย : พระนิรันดร์ จรณธมโม

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

- : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ บึงมม, กศ.บ. (ภาษาไทย),
กษ.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา), ประ.ด. (การบริหารการศึกษา)
- : ดร.สังวาลย์ เพ็ญระ, ค.บ. (สังคมศึกษา)
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา), ประ.ด. (การบริหารการศึกษา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น ๒) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน และ ๓) เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น การวิจัยวิธีวิทยาแบบผสม ๑) การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑๕๐ รูป/คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .๘๗ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และด้วยการทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent sample) ใช้ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method) ๒) การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๖ รูป/คน และครูผู้สอน จำนวน ๖ รูป/คน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๒ รูป/คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ และใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและหาข้อสรุป

ผลการวิจัย พบว่า :

๑. การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ และ ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ ตามลำดับ

๒. การเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

๓. แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ ดังนี้ ๑) ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับบริบทของตนเอง มีการพัฒนาบุคลากรให้มีใจรักในสายวิชาการ และควรศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ๒) ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ ควรมีการพิจารณา ไตร่ตรองในการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ตลอดจนมีการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ และควรมีแหล่งทุนในการสนับสนุนสถานศึกษาของตนเอง ๓) ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ ควรมีการพิจารณาความสามารถของบุคลากรและมอบหมายงานตามความถนัด มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพลังด้านบวกให้กับบุคลากร และควรสร้างขวัญและกำลังใจให้มีสวัสดิการแก่ครูบุคลากรและจัดค่าตอบแทนให้เหมาะสม และ ๔) ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักพรหมวิหารธรรม ๔ ควรอาศัยความพอใจ ขยันหมั่นเพียรในหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการพิจารณาใคร่ครวญอย่างละเอียดรอบคอบในการดำเนินงาน และมีการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ